

A magyarországi németek utónévjegyzékei (2004, 2014): lehetőség és felelősség

Erb Maria
ELTE Germanisztikai Intézet

1993. évi LXXVII. Törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól:

„12. § (1) A kisebbséghez tartozó személynek joga van saját és gyermeke utónevének szabad megválasztásához, családi és utónevének anyanyelve szabályai szerinti anyakönyveztetéséhez és annak - jogszabályban meghatározott keretek között - hivatalos okmányokban való feltüntetéséhez. A nem latin írásmóddal történő bejegyzés esetén kötelező a fonetikus, latin betűs írásmód egyidejű alkalmazása is.

2002. évi XLV. törvény. az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet módosításáról

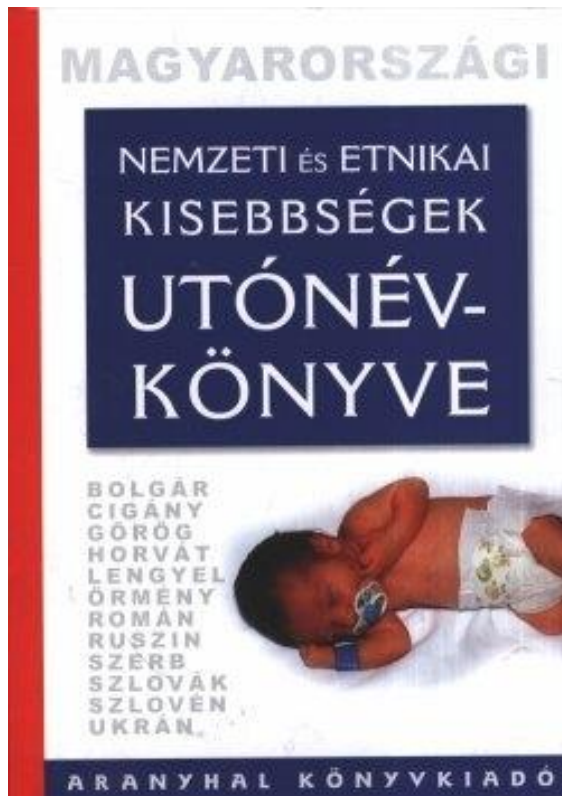
36. § (2) E törvény 25. § (2) bekezdésének — az At. 30/B. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezések — hatálybalépéséig az anyakönyvi eljárások során az országos kisebbségi önkormányzatok által összeállított nemzetiségi utónévjegyzékeket kell használni.

(2) Az At. a következő 30/B. §-sal egészül ki: „30/B. § (1) A választható nemzetiségi utóneveket az érintett országos kisebbségi önkormányzatok által összeállított és a Magyar Tudományos Akadémia szerkesztésében megjelentetett nemzetiségi utónévjegyzék tartalmazza.

(2) Az utónévjegyzékben nem szereplő nemzetiségi utónév anyakönyvezhetőségéről az érintett országos kisebbségi önkormányzat – a megkereséstől számított 15 napon belül kiadott – állásfoglalása az irányadó.”

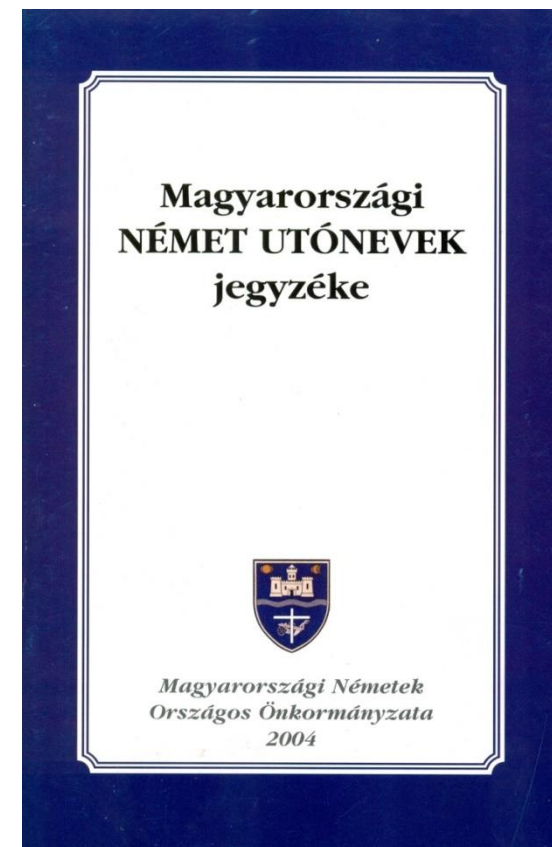

2004

Dávid Emese, szerk. (2004) Magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek utónévkönyve.

	férfi	női
bolgárok	573	723
cigányok	346	372
görögök	330	336
horvátok	428	291
örmények	397	158
románok	324	381
ruszinok	209	147
szerbek	926	802
szlovákok	241	242
szlovének	181	121
ukránok	159	123
németek	1.222	1.736

Tankšē fiə-s tsūxiən !

Dankeschön für's Zuhören!

Köszönöm, hogy meghallgattak!

Források, válogatási elvek

o Seibicke, Wilfried: (2002) Vornamen. Wiesbaden: Verlag für Standesamtswesen. (5000)

- Germán-ónémet névkészlet: *Hildegard, Walburga, Baldrun, Frank*

- a) déli-/nyugati-germán

- b) frekventált, túlregionális

- Bibliai nevek, zsidó-keresztény kultúrkör: *Zacharias, Sarah*

- Idegennyelvekből kölcsönzött nevek

- a) klasszikus nyelvek: *Donat(us), Donata, Aurel(ius)*

- b) modern (európai) nyelvek: *Charlott(e), Carsten/Karsten*

o A 10 legnépszerűbb női és férfi utónév (1994–2004): *Jessica, Kevin, Yannick/Jannick, Michelle, Vanessa*

Gyermekek érdekeinek „képviselője”:

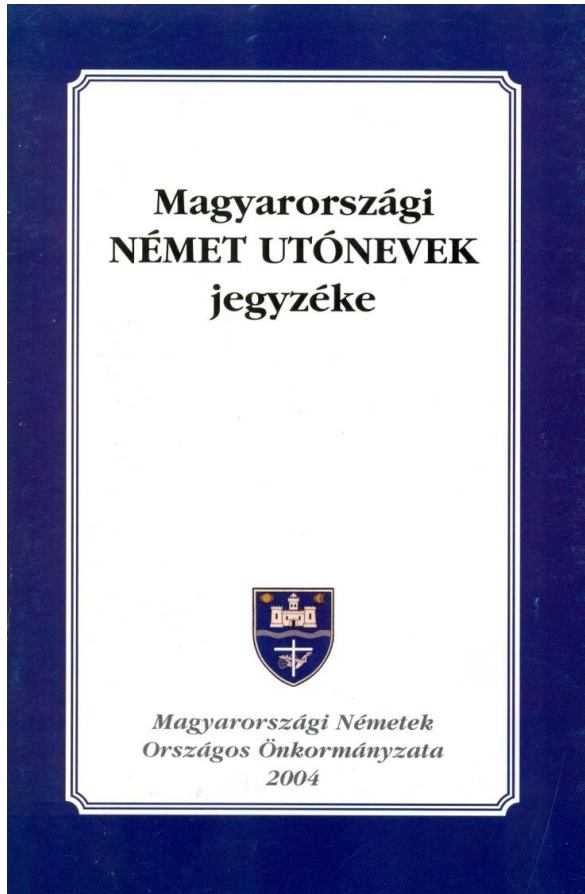
Ø *Birka, Falka, Guda, Hajo, Korona, Pia*

Maria csak női névként

Férfi utónevek: 1.222

Női utónevek: 1.736

Magyarországi német utónevek jegyzéke 2014

(2., bővített kiadás; <http://ldu.hu/page/358>)

- *Benedict, Eberhardt/Eberhart, Elfrieda/Elfrida, Gertrauda*
- *Amrei, Elsi, Elli/Elly, Hedi, Leni, Janosch, Tobi*
- *Dietholf, Siegwald, Sigisbert, Heiltrud*
- A 10 legnépszerűbb női és férfi utónév (2004–2014): *Finn / Fynn, Ben, Luca / Luka; Hannah*
- A MNOÖ által engedélyezett utónevek: *Heimdall, Anemarie, Anabel, Dorothee*
- MTA Nyelvtudományi Intézete által anyakönyvi bejegyzésre alkalmasnak minősített utónevek jegyzéke: *Adonis, Danilo, Dexter, Dustin, Edvard/Edward, Elton, Alea, Amandine, Amata, Doreen, Eileen/Aileen*

Férfi utónevek: 1.682

Női utónevek: 2.246

Guillamue -

Anouk -

Inke +

Konrad

Berta Rosel +

Zoë 0

Philipp + írásváltozatként)

Élodie -

Wilma 0

Thomas Wilhelm 0

Moritz 0

Andrew - Mason -

Borcsi -

Evelyn + (írásváltozatként) Elza -

Matthias 0

Kim -

Quentin, Madelon, Soraya, Lio, Meikel, Marschall,
Tiziano

▪ Germán-ónémet névkészlet: *Hildegard, Baldrun, Frank*

a) déli-/nyugati-germán

b) frekventált, túlregionális

▪ Bibliai nevek, zsidó-keresztény kultúrkör: *Zacharias, Sarah*

▪ Idegen nyelvekből kölcsönzött nevek

a) klasszikus nyelvek: *Donat(us), Donata, Aurel(ius)*

b) modern (európai) nyelvek: *Charlott(e), Carsten/Karsten*

o A 10 legnépszerűbb női és férfi utónév (1994–2004): *Jessica, Kevin, Yannick/Jannick, Michelle, Vanessa*

2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól

„**16. § (1)** A nemzetiséghez tartozó személynek joga, hogy anyanyelvén használja a családi és utónevét, és joga van családi és utónevének hivatalos elismeréséhez.

(2) A nemzetiséghez tartozó személynek joga van saját és gyermeke utónevének saját nemzetiségének megfelelő megválasztásához és nemzetiségi nyelve szabályai szerinti anyakönyveztetéséhez. A nem latin írásmóddal történő bejegyzés esetén kötelező a fonetikus, latin betűs írásmód egyidejű alkalmazása is.”